

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Szkoła Podstawowa Specjalna
Łbiska

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 05-10-2016 - 07-10-2016 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Artur Domżański i Krystyna Korneta. Badaniem objęto 42 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 30 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem szkoły oraz przedstawicielem samorządu lokalnego. Ponadto, wywiad grupowy z partnerami szkoły, pracownikami niepedagogicznymi oraz nauczycielami uczącymi w jednym oddziale. Dokonano również obserwacji 7 lekcji i analizy dokumentacji. W związku ze specyfiką uczniów uczęszczających do szkoły i wynikającą z faktu ich dysfunkcyjności utrudnioną komunikacją, w trakcie badania zrezygnowano z wywiadu grupowego z dziećmi oraz ankietowania uczniów. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OZ - Akusz obserwacji zajęć

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami

WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji

WP - Scenariusz wywiadu z partnerami

WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi

WPOP - Scenariusz wywiadu z przedstawicielem organu prowadzącego

WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz placówki

Szkoła Podstawowa Specjalna w Pęcherach – Łbiskach funkcjonuje w ramach Zespołu Szkół Specjalnych przy ul. Bolesława Chrobrego 83, zlokalizowanego w pobliżu Chojnowskiego Parku Krajobrazowego. Budynek szkoły jest częściowo przystosowany do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych o ograniczonej zdolności poruszania się (jest winda dla osób niepełnosprawnych, brak przejazdów dla osób na wózkach między pierwszym piętrem a aulą). Pomieszczenia sanitarne są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Placówka posiada 39 pomieszczeń edukacyjnych oraz salę gimnastyczną, bibliotekę, gabinet pielęgniarstwa, gabinet pedagoga i psychologa, pracownię plastyczną, muzyczną, ceramiczną, komputerową, aulę, salę do usprawniania ruchowego, zewnętrzny i wewnętrzny plac zabaw, pracownię Integracji Sensorycznej oraz salę Doświadczania Świata. W szkole podstawowej funkcjonuje 11 oddziałów, do których uczęszczają dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Do głównych zadań szkoły należy wszechstronne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz autyzmem. Istotnym aspektem działalności szkoły jest również wspomaganie rodziców lub opiekunów prawnych uczniów w procesie dydaktyczno – wychowawczym. Uczęszczającym do szkoły uczniom zapewnia się poczucie podmiotowości w procesie terapeutycznym, akceptację, bezpieczeństwo oraz specjalistyczną pomoc. Działalność dydaktyczno – wychowawcza szkoły jest zorganizowana w małych zespołach edukacyjnych i jest związana z wszechstronną rewalidacją realizowaną z zastosowaniem nowoczesnych metod i środków. Ponadto, oferta szkoły obejmuje stymulowanie rozwoju dziecka zgodnie z opracowywanym corocznie na podstawie przeprowadzanej wielospecjalistycznej diagnozy, indywidualnym programem edukacyjno – terapeutycznym. Uczniowie szkoły są przygotowywani do zaistnienia i funkcjonowania w środowisku, w zakresie dostępnym dziecku. Wieloaspektowa działalność kadry pedagogicznej jest ukierunkowana na integrację uczniów ze środowiskiem lokalnym. Twórczość dzieci jest wspierana i prezentowana na terenie szkoły oraz w środowisku lokalnym. Wyspecjalizowana i życzliwa kadra charakteryzuje się otwartością na współpracę z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczniów oraz instytucjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa Specjalna
Patron	
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Łbiska
Ulica	Bolesława Chrobrego
Numer	83
Kod pocztowy	05-502
Urząd pocztowy	Piaseczno
Telefon	0227562565
Fax	0227574863
Www	www.zsslbiska
Regon	01618560700000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	54
Oddziały	11
Nauczyciele pełnozatrudnieni	18.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	16.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	5.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	4.91
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	3
Województwo	MAZOWIECKIE
Powiat	piaseczyński
Gmina	Piaseczno
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne	✓
Poziom podstawowy:	
Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska.	✓
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne.	✓
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu	✓
W szkole lub placówce realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki.	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne oraz modyfikuje je w razie potrzeb.	
W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice.	
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.	
Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.	
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.	

Wnioski

1. Szkolne programy wychowawczy i profilaktyki uwzględniają indywidualne potrzeby i możliwości uczniów oraz potrzeby środowiska.
2. Rodzice uczniów akceptują formy i sposoby realizowanych w szkole działań wychowawczych i dlatego nie zgłaszają modyfikacji do szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki. Współuczestniczą w procesie planowania działań o charakterze kulturalnym oraz współpracują z kadrą pedagogiczną w zakresie ujednolicania oddziaływań wychowawczych.
3. Dzieci uczęszczające do szkoły w niewielkim stopniu uczestniczą w procesie modyfikowania działań wychowawczych. Wynika to z naturalnych ograniczeń rozwojowych uczniów.
4. W szkole kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne, co przejawia się w wielopłaszczyznowych działaniach pracowników szkoły realizowanych we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, rodzicami uczniów oraz w zaobserwowanych zachowaniach dzieci.
5. W szkole rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną ucznia poprzez wnikliwe analizy orzeczeń, dokumentacji medycznej, arkuszy wywiadów prowadzonych z rodzicami i własne wewnątrzszkolne badania - głównie diagnozę funkcjonalną ucznia.
6. Nauczyciele prowadzą działania adekwatne do możliwości uczniów uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego.
7. W opinii rodziców wsparcie otrzymywane w szkole najczęściej odpowiada ich oczekiwaniom.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Działania wychowawcze i profilaktyczne są realizowane w szkole w oparciu o funkcjonujące w szkole programy wewnętrzne. Uwzględniają one indywidualne predyspozycje uczniów. Specyficzne potrzeby dzieci są na bieżąco rozpoznawane. W tym celu kadra pedagogiczna analizuje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne, podejmuje działania ukierunkowane na ujednolicanie oddziaływań wychowawczych, współpracując w tym zakresie z rodzicami lub prawnymi opiekunami dzieci oraz instytucjami zewnętrznymi, prowadzi bieżące obserwacje uczniów. Szkoła jest miejscem, w którym organizowane są różnorodne przedsięwzięcia skierowane do lokalnej społeczności. Rodzice dzieci uczęszczających do szkoły specjalnej akceptują obowiązujące w niej normy i zasady postępowania. Podkreślili otwartość dyrektora i kadry pedagogicznej na dialog oraz wdrażanie rozwiązań wychowawczych, których są inicjatorami. W zdecydowanej większości sytuacji, rodzice uczniów są beneficjentami gotowych propozycji wychowawczych proponowanych im przez szkołę. Ograniczenia intelektualne i fizyczne uczniów determinują charakter podejmowanych przez kadrę pedagogiczną inicjatyw ukierunkowanych na proces uspołeczniania dzieci. Wśród uczniów kształtuje się przede wszystkim umiejętność funkcjonowania w dorosłym życiu. Nauczyciele koncentrują się w swoich działaniach na edukowaniu dzieci w zakresie czynności samoobsługowych, wpajaniu i utrwalaniu norm społecznych. Powyższe działania były widoczne, m.in. podczas obserwowanych w trakcie badania ewaluacyjnego zajęć. W związku z ograniczeniami percepcyjnymi oraz komunikacyjnymi uczniów, ich udział w procesie kształtowania norm i zasad obowiązujących w szkole jest niewielki. Niemniej, ich intencje są rozpoznawane przez zatrudnionych w szkole nauczycieli i specjalistów, a następnie uwzględniane w planowaniu działań wychowawczych. Sytuacje dyskryminacji i agresji wśród uczniów mają charakter incydentalny. Najczęściej stanowią one wypadkową niezamierzonych i niekontrolowanych zachowań wynikających z dysfunkcyjności dzieci. W szkole realizuje się działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkolną. Zaobserwowane w trakcie ewaluacji zachowania uczniów wskazują na efektywność realizowanych w powyższym zakresie działań. Dzieciom uczęszczającym do szkoły zapewnia się bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne. Świadczą o tym realizowane działania wychowawczo – profilaktyczne oraz starania dyrektora podejmowane w celu modernizowania bazy szkoły.

Obszar badania: Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska.

W szkole rozpoznaje się potrzeby uczniów i środowiska lokalnego. Programy wychowawczy i profilaktyki uwzględniają zdiagnozowane potrzeby dzieci i środowiska, a realizowane działania wychowawcze są adekwatne do ich potrzeb. Udział rodziców w kształtowaniu programu wychowawczego i profilaktyki jest bierny i ogranicza się do akceptowania treści w nich zawartych.

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że w szkole podejmuje się działania ukierunkowane na rozpoznawanie potrzeb uczęszczających do niej dzieci. W opinii dyrektora, informacje o potrzebach uczniów są zbierane, m. in. poprzez:

- prowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczniów oraz wychowawcami sprawującymi opiekę nad dziećmi w internacie,
- analizę zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego,
- obserwację wychowanków pobliskiego przedszkola, z których część w przyszłości zostaje uczniami szkoły,
- organizowanie zajęć adaptacyjnych dla przyszłych uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych,
- bieżące obserwacje zachowań uczniów,
- wielospecjalistyczną ocenę funkcjonowania uczniów,
- odwiedzanie, w miarę potrzeb, środowiska lokalnego uczniów, w celu rozpoznania sytuacji rodzinnej dzieci,
- stałe kontakty z instytucjami wspierającymi rodzinę, np.: Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Domem Pomocy Społecznej, Specjalnym Ośrodkiem Wychowawczym.

Ponadto, dyrektor poinformował, że w szkole funkcjonują kwestionariusze przyjęcia ucznia, wypełniane przez rodziców bądź prawnych opiekunów dzieci, stanowiące pierwsze, istotne źródło informacji o potrzebach uczniów. Według dyrektora, działania wychowawcze i profilaktyczne, które są realizowane w szkole uwzględniają zdiagnozowane potrzeby uczniów. Funkcjonujące w szkole programy: wychowawczy i profilaktyki są konstruowane w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów oraz modyfikowane w razie potrzeb i możliwości. Na podstawie przeprowadzonej analizy ww. dokumentów można stwierdzić, że do głównych założeń realizowanych w szkole w zakresie wychowania i profilaktyki należą:

- wszechstronny rozwój osobowy uwzględniający potrzeby, możliwości oraz ograniczenia wychowanków (w sferze fizycznej, społecznej oraz psychicznej i aksjologicznej),
- zdobycie przez wychowanków maksymalnej niezależności i autonomii życiowej w zakresie zaspokajania własnych potrzeb, podstawowej zaradności w życiu społecznym,
- kształtowanie wśród uczniów systemu wartości akceptowanego społecznie,
- zapobieganie występowaniu zachowań niewłaściwych i ryzykownych oraz ich modyfikowanie,
- budowanie postawy prozdrowotnej oraz propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia,
- włączanie, w miarę możliwości, rodzin uczniów w działalność wychowawczą szkoły, ujednolicanie oddziaływań wychowawczych podejmowanych względem dzieci,
- budowanie przyjaznego klimatu w szkole i stwarzanie warunków niezbędnych do zapewnienia uczniowi komfortu psychicznego, poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, nawiązanie pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem oraz więzi dzieci z całą społecznością szkolną oraz społecznością lokalną,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- rozwijanie zdolności do podejmowania samodzielnych i racjonalnych decyzji,
- sprawowanie opieki nad dziećmi, w szczególności nad wywodzącymi się z rodzin patologicznych i niewydolnych wychowawczo,
- przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym poprzez rozwijanie pozytywnych więzi z rodzicami, kolegami

i nauczycielami,

- podnoszenie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.

Do najważniejszych działań realizujących założenia programów należą, m.in.:

- kształtowanie podstawowych nawyków higienicznych, samodzielności w obsłudze, np. podczas porannej toalety, śniadania,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych (realizacja zajęć w kuchni dydaktycznej, monitoring drugiego śniadania, organizacja konkursu czystości, organizacja spotkań ze szkolną pielęgniarką oraz ogólnoszkolnego festiwalu kulinarnego, realizacja programów wewnętrznych, np.: Promocja Zdrowia, Edukacja Zdrowotna, Żyj smacznie i zdrowo, Trzymaj formę),
- kształtowanie umiejętności skutecznej odmowy wobec osób nakłaniających do spożywania substancji uzależniających (spotkania ze szkolną pielęgniarką, pogadanki ze specjalistami),
- organizowanie spotkań z przedstawicielami służb mundurowych (Policja, Straż Miejska, Straż Graniczna), podczas których uczniowie zapoznawani są z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w życiu społecznym,
- reagowanie przez pracowników szkoły na wszelkie sytuacje wychowawcze, w tym niepożądane, które mają miejsce poza zajęciami lekcyjnymi (przypominanie podstawowych zasad obowiązujących w grupie, stosowanie form grzecznościowych we wzajemnych relacjach),
- kształtowanie wśród uczniów odpowiedzialności, życzliwości, szczerości i sprawiedliwości (np. organizacja Szkolnego Dnia Życzliwości),
- stwarzanie sytuacji wychowawczych kształtujących umiejętności decydowania o sobie, dokonywania wyboru, wdrażanie do odpowiedzialności za swoje zachowanie, akceptacji siebie (organizacja i udział dzieci w szkolnych uroczystościach, wycieczkach oraz spotkaniach integracyjnych, turnieju badmintonu, turnieju gier planszowych, spotkaniach czytelniczych),
- budowanie wśród uczniów poczucia satysfakcji ze swojego działania poprzez stwarzanie sytuacji umożliwiających odniesienie sukcesu na miarę możliwości dzieci,
- realizacja programów profilaktycznych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z bieżącym Programem Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce (Nie pal przy mnie proszę, Czyste powietrze wokół nas),
- organizacja apeli dotyczących bezpieczeństwa podczas ferii zimowych i letnich, w tym profilaktyki zachowań bezpiecznych związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych,
- informowanie rodziców i opiekunów prawnych uczniów o problematyce narkomanii wraz ze wskazaniem możliwości jej przeciwstawiania się,
- budowanie pozytywnego klimatu szkoły, kształtowanie tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, ludzi o innych poglądach, odmiennym kolorze skóry (podczas zajęć edukacyjnych oraz sytuacji naturalnych i organizowanych spotkań warsztatowych),
- budowanie relacji i więzi między uczniami poprzez włączanie ich do wspólnych działań z rówieśnikami oraz integrację ze środowiskiem lokalnym.

W szkole rozpoznaje się również potrzeby środowiska lokalnego. Odbywa się to najczęściej podczas indywidualnych spotkań dyrektora oraz pracowników pedagogicznych z partnerami szkoły, jak i w trakcie organizowanych na terenie szkoły imprez i uroczystości z udziałem gości zewnętrznych. Okolicznością sprzyjającą definiowaniu potrzeb środowiska jest także szeroko rozumiana współpraca szkoły z lokalnymi instytucjami i organizacjami.

Realizowane w szkole programy: wychowawczy i profilaktyki uwzględniają specyfikę środowiska, w którym

funkcjonuje szkoła. Lokalna społeczność ma możliwość korzystania z placu zabaw znajdującego się na terenie szkoły. Szkolna infrastruktura jest udostępniana organizacjom harcerskim na potrzeby biwaków i obozów oraz wieczornic. Na terenie szkoły organizowane są imprezy kulturalne (koncerty, przedstawienia), adresowane nie tylko do społeczności szkolnej, ale również dla lokalnej społeczności. Ponadto, zasoby szkoły są udostępniane Stowarzyszeniu Oni są, które organizuje na jej terenie zajęcia warsztatowe (np. warsztaty ceramiczne). Z kolei, lokalne władze samorządowe mają możliwość organizowania w szkole imprez kulturalnych skierowanych do społeczności lokalnej.

Podczas wywiadu, rodzice dzieci uczęszczających do szkoły stwierdzili, że na początku każdego roku szkolnego są zapoznawani z treścią programów wychowawczego i profilaktyki. Do tej pory nie zgłaszali w tym zakresie uwag, ponieważ w pełni akceptują realizowane w szkole programy.

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne.

W szkole zapewnia się uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne. Bieżące modernizowanie infrastruktury szkolnej sprzyja podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa uczniów. Dzieci uczęszczające do szkoły znajdują się pod stałą opieką nauczycieli oraz kadry niepedagogicznej. Personel szkoły stara się upowszechniać wśród uczniów normy i zasady poprawnego współżycia społecznego. Kadra pedagogiczna we współpracy z instytucjami zewnętrznymi podejmuje działania ukierunkowane na zapewnienie uczniom jak najlepszego wsparcia w procesie ich integracji społecznej.

Na podstawie danych zgromadzonych od różnych grup respondentów można stwierdzić, że uczniowie uczęszczający do szkoły czują się w niej bezpiecznie. Wszyscy pracownicy szkoły dbają o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczęszczających do niej dzieci. Zdaniem partnerów, szkoła jest dobrze zorganizowana. Sale lekcyjne oraz pomieszczenia przeznaczone do realizacji zajęć specjalistycznych są widne i przestronne. Teren szkoły jest objęty monitoringiem wizyjnym oraz ogrodzony z każdej strony. Szkoła jest wyposażona w windę oraz podjazdy dla uczniów poruszających się na wózkach. Dzieci przychodzą i opuszczają szkołę pod opieką rodziców, opiekunów prawnych lub, w przypadku uczniów przebywających na co dzień w sąsiadującym ze szkołą Specjalnym Ośrodku Wychowawczym, są przyprowadzane i odprowadzane przez tamtejszego wychowawcę. Szkoła współpracuje z instytucjami zewnętrznymi w zakresie organizowania wsparcia dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Nauczyciele i specjaliści zatrudnieni w szkole konsultują z pracownikami poszczególnych instytucji formy i metody stosowanych oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych. Wspólnie z dyrektorem podejmują działania ukierunkowane na organizowanie pomocy finansowej dzieciom pochodzącym z rodzin mniej zamożnych. Kadra pedagogiczna jest systematycznie szkolona w zakresie udzielania pierwszej pomocy oraz reagowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu dzieci. Wykwalifikowani pracownicy pedagogiczni wiedzą, w jaki sposób radzić sobie w przypadku agresywnych zachowań uczniów. W razie konieczności, interweniują, podejmują dialog z dziećmi oraz prowadzą rozmowy pouczające, odwołując się do obowiązujących zasad współżycia społecznego. Podczas zajęć, nad bezpieczeństwem uczniów czuwa nauczyciel, mający wsparcie w osobie pomocy nauczyciela. Ponadto, partnerzy szkoły poinformowali, że dzieci uczęszczające do szkoły chętnie uczestniczą w imprezach plenerowych organizowanych na terenie szkoły oraz poza nią. Wyjeżdżają na wycieczki, biorą udział w obozach harcerskich, których specyfika organizacyjna jest dostosowana do potrzeb i możliwości dzieci, uwzględniając przede wszystkim aspekt socjalizacyjny uczniów. Szkoła podejmuje współpracę ze środowiskiem rodzinnym uczniów. Dostosowuje organizację pracy do zindywidualizowanych potrzeb emocjonalnych dzieci i ich rodziców, np. poprzez organizację Dni Adaptacyjnych. Odbywające się w szkole cyklicznie spotkania z przedstawicielami służb

mundurowych (Policja, Straż Miejska), sprzyjają edukowaniu uczniów w zakresie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole oraz codziennym życiu, dzięki czemu zyskują oni możliwość pełniejszego zaadaptowania się do rzeczywistości.

Pracownicy niepedagogiczni podkreślili, że w szkole funkcjonują i przestrzegane są przepisy i regulaminy dotyczące bezpieczeństwa osób w niej przebywających. Współuczestniczą oni w procesie wychowawczym uczniów oraz czuwają nad ich bezpieczeństwem w trakcie przerw międzylekcyjnych i zajęć dydaktycznych, podczas których wspomagają kadre pedagogiczną.

Zdaniem przedstawiciela organu prowadzącego, baza szkoły jest systematycznie i w miarę możliwości modernizowana, również w kontekście podnoszenia komfortu i poziomu bezpieczeństwa uczęszczających do niej uczniów. Określił dyrektora szkoły jako osobę kontaktową, otwarcie sygnalizującą i zgłaszającą właściwej jednostce samorządu terytorialnego pomysły organizacyjne, możliwe do zrealizowania w szkole przez niego zarządzanej. Wysoka kultura osobista oraz komunikatywność dyrektora ułatwiają współpracę z organem prowadzącym, umożliwiając podejmowanie wspólnych działań ukierunkowanych na modernizację bazy szkoły, czy zatrudnianie dodatkowych specjalistów.

Obszar badania: Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu

Relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są kształtowane w oparciu o respektowanie norm i zasad społecznych. Obowiązujące w szkole zasady postępowania i współżycia są konsultowane z rodzicami uczniów. W związku z występującymi u dzieci dysfunkcjami, m.in. o naturze komunikacyjnej, mogą one jedynie w niewielkim stopniu wpływać na kanon norm i zasad obowiązujących w szkole. Niemniej, kadra pedagogiczna podejmuje działania ukierunkowane na zapoznawanie oraz utrwalanie wśród dzieci obowiązujących zasad współżycia społecznego.

Zasady postępowania i współżycia w szkole regulują wewnątrzszkolne dokumenty: Statut Zespołu Szkół Specjalnych w Łbiskach, Program Wychowawczy Zespołu Szkół Specjalnych w Łbiskach – Szkoła Podstawowa, Program Profilaktyki Zespołu Szkół Specjalnych w Łbiskach. Ponadto, w poszczególnych oddziałach klasowych funkcjonują regulaminy zachowań obowiązujące uczniów, jak i pracowników szkoły.

Podczas wywiadu nauczyciele wymienili następujące wartości i normy obowiązujące w szkole:

- wzajemny szacunek w relacjach między przedstawicielami wszystkich grup tworzących społeczność szkolną,
- uznanie kompetencji i partnerstwa w relacjach nauczyciel – rodzic,
- ujednolicanie oddziaływań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w procesie integralnego wychowania dziecka,
- pomocniczość, polegająca na służbie rodzinom uczniów,
- dbałość o rzetelny i wielostronny przepływ informacji,
- kształtowanie wśród uczniów postaw patriotycznych,
- dbałość o bezpieczeństwo i rozwój fizyczny dzieci uczęszczających do szkoły,
- kształtowanie wśród uczniów poczucia postępowania zgodnie z powszechnie funkcjonującymi wartościami

moralnymi, religijnymi i społecznymi,

- kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła,
- uczenie zachowań akceptowanych społecznie.

Ponadto, od dzieci uczęszczających do szkoły oczekuje się następujących zachowań:

- stosowania zwrotów grzecznościowych,
- prezentowania postaw koleżeńskich,
- dbania o porządek w salach lekcyjnych,
- wzajemnej współpracy oraz udzielania sobie pomocy.

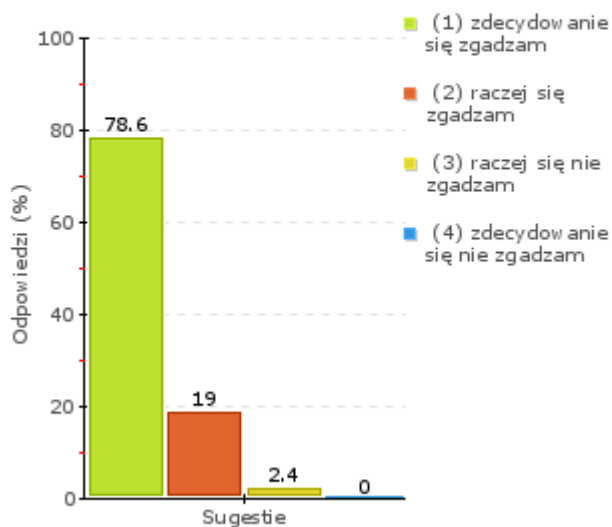
Uczestniczący w wywiadzie rodzice uczniów poinformowali, że mają wpływ na zasady zachowania i wartości obowiązujące w szkole. Podczas zebrań organizowanych na poziomie poszczególnych oddziałów klasowych, rodzice ustalają wspólnie z wychowawcami zasady obowiązujące dzieci. Na początku roku szkolnego są zapoznawani ze statutem szkoły, do którego zawsze mogą zgłaszać własne uwagi i propozycje. Powyższe informacje potwierdzają dane uzyskane w trakcie badania ankietowego rodziców, którzy zgadzają się ze stwierdzeniem, że mają wpływ na to, jakich zachowań oczekuje się od ich dzieci (Wykres 1j) oraz mają wpływ na zasady obowiązujące w klasach, do których uczęszczają ich dzieci (Wykres 2j).

W związku ze specyfiką uczniów uczęszczających do szkoły specjalnej, których charakteryzuje ograniczona umiejętność percepcji oraz komunikowania własnych myśli i potrzeb, w zakresie umożliwiania uczniom współuczestnictwa w procesie współtworzenia norm i zasad obowiązujących w szkole, kadra pedagogiczna ogranicza się do proponowania uczniom gotowych rozwiązań oraz odczytywania ich intencji i oczekiwań.

Podczas wywiadów, respondenci wielokrotnie komunikowali o poprawności relacji panujących między wszystkimi członkami społeczności szkolnej. Natomiast w trakcie obserwowanych zajęć nauczyciele poprzez osobisty przykład kształtowali wśród uczniów pożądane społecznie postawy. Odwoływali się do regulaminów klasowych, przypominali uczniom o obowiązujących zasadach współżycia społecznego, używali zwrotów grzecznościowych, stosowali wzmocnienia pozytywne względem podopiecznych. Uczniowie, w większości sytuacji odnosili się do siebie oraz prowadzących zajęcia z szacunkiem, współpracowali podczas zabaw i ćwiczeń. W nielicznych przypadkach zdarzały się sytuacje obrażania lub zaczepiania rówieśników, co determinowało natychmiastową reakcję nauczyciela, ukierunkowaną na dialog i podjęcie próby wy tłumaczenia dziecku złych aspektów jego zachowania.

Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi zdaniem?
Mam wpływ na to, jakich zachowań oczekuje się od mojego dziecka w szkole. AR

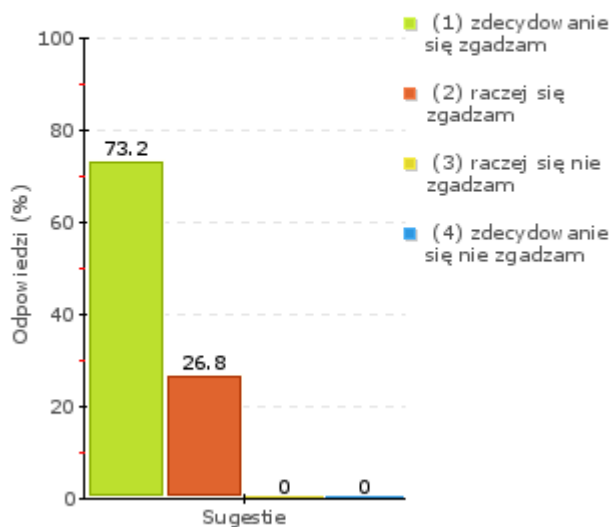
Liczebność: 42

Wykres 1j

Czy zgadza się Pan/i z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Mam wpływ na zasady obowiązujące w klasie mojego dziecka. AR

Liczebność: 42

Wykres 2j

Obszar badania: W szkole lub placówce realizowane są działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki.

Działania antydyskryminacyjne realizowane w szkole mają charakter powszechny i są dostosowane do rozpoznawanych potrzeb i możliwości uczniów. Kadra pedagogiczna szkoły koncentruje się w szczególności na działaniach ukierunkowanych na niwelowanie poczucia alienacji społecznej dzieci niepełnosprawnych oraz pozyskiwaniu wsparcia finansowego dla uczniów pochodzących z rodzin o niższym statusie ekonomicznym. Istotnym aspektem podejmowanych działań antydyskryminacyjnych jest również edukowanie uczniów w zakresie tolerancji uwzględniającej różnice płciowe.

Działania antydyskryminacyjne realizowane w szkole są związane z codzienną pracą dydaktyczną – wychowawczą, przejawiającą się, m.in. w zapewnieniu każdemu dziecku takich samych warunków nauki, umożliwianiu udziału w szkolnych imprezach i uroczystościach. Dyrektor szkoły poinformował, że każdy uczeń, bez względu na stopień niepełnosprawności i współwystępujące sprzężenia, jest angażowany do udziału w występach, konkursach i olimpiadach sportowych, w sposób adekwatny do jego indywidualnych możliwości i predyspozycji rozwojowych. Ponadto, dyrektor szkoły wymienił następujące przykłady działań antydyskryminacyjnych prowadzonych w szkole w tym i poprzednim roku szkolnym:

- w zajęciach techniki, organizowanych w zakresie kształtowania wśród uczniów umiejętności przydatnych w gospodarstwie domowym (szycie, prasowanie, gotowanie), uczestniczą w równym stopniu chłopcy i dziewczęta,
- dwoje uczniów o wyznaniu innym niż katolickie, na wniosek rodziców, w godzinach zaplanowanych na naukę religii, mają organizowane odrębne zajęcia specjalistyczne,
- w ramach realizowanych zajęć dydaktycznych przeprowadzane są rozmowy i pogadanki na temat tolerancji,
- w szkole organizuje się Szkolny Dzień Życzliwości,

- organizacja spotkań integracyjnych z dziećmi i młodzieżą uczęszczającymi do szkół ogólnodostępnych (warsztaty artystyczne, jasełka, piknik rodzinny),
- stwarzanie uczniom o większych trudnościach edukacyjnych możliwości wykazania się poprzez udział w zawodach sportowych (np. Tataspartakiada),
- organizowanie wyjazdów i wycieczek, których koszt całkowity uwzględnia możliwości finansowe rodziców dzieci uczęszczających do szkoły,
- poszukiwanie źródeł finansowania lub dofinansowania obiadów oraz wycieczek dla uczniów pochodzących z rodzin o niższym statusie majątkowym.

Dyrektor podkreślił, że szkoła jest otwarta również na potrzeby uczniów, którzy nie znaleźli miejsca w innych placówkach edukacyjnych (np. za względu na zachowania destruktcyjne). W tym celu współpracuje z klinikami specjalistycznymi oraz szkołami integracyjnymi.

Odpowiedzi ankietowanych nauczycieli są spójne z informacjami przekazanymi przez dyrektora szkoły. Z informacji uzyskanych na podstawie przeprowadzonego wśród kadry pedagogicznej badania ankietowego wynika, że wszyscy nauczyciele podejmują działania antydyskryminacyjne uwzględniające różnorodne przesłanki, przede wszystkim:

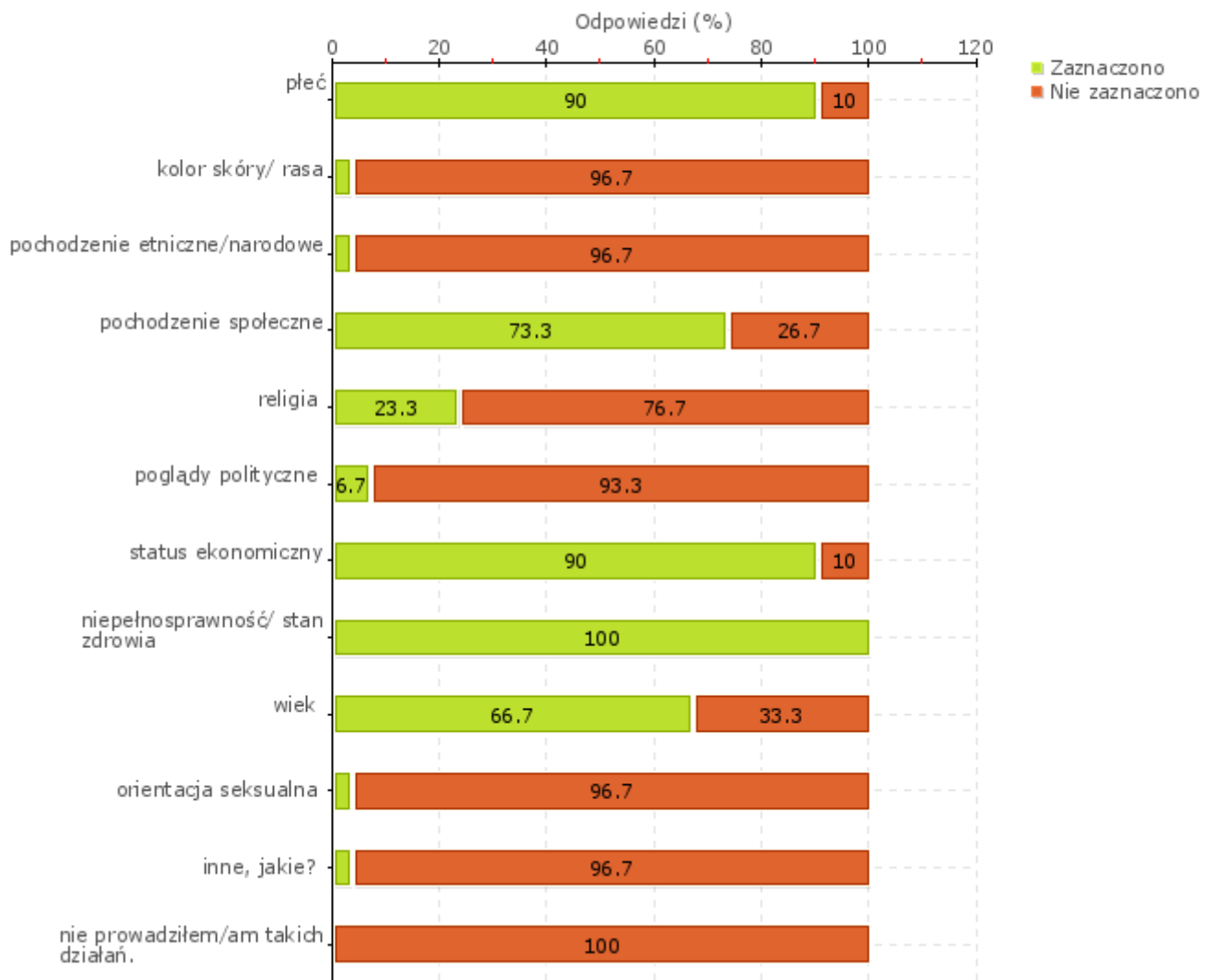
- niepełnosprawność,
- płeć,
- status ekonomiczny,
- pochodzenie społeczne,
- wiek.

Mniej liczna grupa zatrudnionych w szkole nauczycieli podejmuje się w swojej pracy dydaktyczno – wychowawczej działań antydyskryminacyjnych w zakresie: religii, poglądów politycznych, koloru skóry, pochodzenia etnicznego oraz orientacji seksualnej. Powyższe dane ilustruje Wykres 1w.

Podczas wywiadu, rodzice dzieci uczęszczających do szkoły poinformowali, że nie dostrzegają przypadków dyskryminacji wśród uczniów. Natomiast według nauczycieli, przypadki dyskryminacji wśród uczniów występują sporadycznie i najczęściej są one związane ze stopniem ich niepełnosprawności.

Czy w tym i poprzednim roku szkolnym podejmował/a Pan/i działania antydyskryminacyjne uwzględniające następujące przesłanki? Proszę wybrać z poniższych. AN

Liczebność: 30

Wykres 1w

W wymaganiu "Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne oraz modyfikuje je w razie potrzeb.

Kadra pedagogiczna dokonuje analiz realizowanych w szkole działań wychowawczych i profilaktycznych. W proces analizowania podejmowanych działań angażowani są wszyscy nauczyciele, zarówno na poziomie indywidualnego wysnuwania wniosków z własnej pracy wychowawczej, jak i na poziomie refleksji i wnioskowania przeprowadzanego w zorganizowanych formach grupowych (zebraniach zespołów, rady pedagogicznej). Formułowane w rezultacie przeprowadzanych analiz wnioski służą, w razie potrzeb, do modyfikowania działań wychowawczych.

Zdaniem dyrektora oraz nauczycieli, w szkole prowadzona jest analiza podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych. Wychowawcy poszczególnych oddziałów klasowych, we współpracy z rodzicami lub opiekunami prawnymi uczniów, starają się rozwiązywać bieżące problemy wychowawcze. Funkcjonujący w szkole Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznej gromadzi informacje oraz formułuje wnioski na temat podejmowanych w zakresie wychowania i profilaktyki działań. Wyniki wewnątrzszkolnych analiz oraz formułowane na ich podstawie wnioski są prezentowane na zebraniach Rady Pedagogicznej.

Funkcjonujące w szkole zespoły wychowawcze oraz Zespół Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej, dokonują ewaluacji diagnoz oraz IPET-ów (diagnozowane zachowania uczniów są porównywane trzy razy w roku). Kadra pedagogiczna dokonuje bieżących analiz wpisów dokonywanych w zeszytach kontaktów z rodzicami oraz zapisów w dziennikach lekcyjnych. Od rodziców uczniów pozyskiwane są informacje zwrotne dotyczące skuteczności realizowanych działań wychowawczych oraz na temat zachowań dzieci w domu. Dwa razy w ciągu roku szkolnego każdy nauczyciel sporządza sprawozdanie ze swojej pracy, które uwzględnia również aspekt jego pracy wychowawczej.

Wnioski z prowadzonych w szkole analiz służą do wprowadzania następujących zmian w zakresie stosowanych oddziaływań wychowawczych:

- modyfikacji treści programów wychowawczego i profilaktyki, w których uwzględniono intensyfikację działań mających na celu przygotowanie dziecka do życia w okresie dorosłości,
- reorganizacji oddziałów klasowych, w sposób umożliwiający bezkonfliktową koegzystencję uczniów znajdujących się na zbliżonym poziomie rozwoju oraz uwzględniający ich preferencje dotyczące emocjonalnego stosunku do konkretnych nauczycieli,
- doprecyzowania kwestii z zakresu organizacji i bezpieczeństwa szkolnych wycieczek oraz postępowania w stosunku do ucznia z zachowaniami agresywnymi,
- modyfikacji sposobów przygotowywania uczniów do udziału w szkolnych imprezach i uroczystościach (pod względem przystępności treści i dostosowywania czasu wystąpień do możliwości percepcyjnych uczniów),
- dostosowania rodzaju i charakteru szkolnych imprez i uroczystości do indywidualnych możliwości dzieci,
- organizacji imprez otwartych, z udziałem rodziców uczniów, których celem jest wzmacnianie więzi między dzieckiem a rodzicem, np. Tataspartakiada,
- reorganizacji sposobu eksploatacji pomieszczeń dydaktycznych w sposób umożliwiający korzystanie z sal wyposażonych w sanitariaty przez oddziały złożone z uczniów, wśród których występuje szczególna potrzeba kształtowania umiejętności samoobsługowych,
- organizacji zajęć adaptacyjnych dla kandydatów do szkoły,
- modyfikacji działań zawartych w IPET-ach, przede wszystkim w kontekście socjalizacji uczniów i dalszego ich społecznienia,
- organizacji szkoleń dla kadry pedagogicznej z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz

sposobów reagowania w przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia ucznia chorego na cukrzycę,

- podejmowania prób zacieśniania współpracy z rodzicami uczniów, w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych,
- organizacji spotkań warsztatowych z przedstawicielami służb porządkowych oraz medycznych, podczas których uczniowie, w sposób adekwatny do ich możliwości percepcyjnych, są zapoznawani z zagrożeniami wynikającymi ze spożywania środków niedozwolonych.

Ponadto, nauczyciele w swojej codziennej pracy poczuwają się do obowiązku prowadzenia stałych obserwacji zachowań uczniów oraz wprowadzania bieżących modyfikacji w zakresie realizowanych działań. Podczas obserwowanych zajęć, metody wychowawcze stosowano w sposób zdynamizowany, pozbawiony szablonowości w zakresie planowania ich wykorzystania. Nauczyciele wykazywali się elastycznością w doborze form i metod dostosowywanych do zmieniających się zachowań uczniów.

Obszar badania: W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice.

Modyfikacja działań wychowawczych realizowanych w szkole odbywa się przy współudziale rodziców uczniów. Ze względu na specyfikę dzieci uczęszczających do szkoły, ich udział w zgłaszaniu propozycji w zakresie działań wychowawczych podejmowanych w szkole jest ograniczony.

Uczniowie uczęszczający do szkoły, ze względu na posiadane ograniczenia intelektualne i fizyczne oraz częsty brak świadomości i własnego sprawstwa, na ogół nie zgłaszają propozycji dotyczących zmian w realizowanych w szkole działaniach wychowawczych. Zdecydowana większość uczniowskich pomysłów jest inicjowana i realizowana przy dużym wsparciu i pomocy kadry pedagogicznej. Wychowawcy klas, w sposób pośredni, w rezultacie prowadzonych obserwacji uczniów oraz odczytując intencje dzieci, przedstawiają na zebraniach zespołów i Rady Pedagogicznej wnioski, dotyczące, m.in.: zmiany oddziału klasowego dla konkretnego ucznia, organizacji pomocy socjalnej lub dodatkowych zajęć specjalistycznych. Natomiast pomysły zgłaszane przez dzieci oscylują przede wszystkim wokół inicjowania imprez (np. urodziny ucznia w klasie) oraz sygnalizowania chęci uczestnictwa w akcjach społecznych (np. Sprzątanie Świata, Dzień Życzliwości).

W opinii dyrektora szkoły oraz zatrudnionych w niej nauczycieli, zgłaszane przez rodziców lub opiekunów prawnych uczniów potrzeby modyfikacji realizowanych w szkole działań wychowawczych mają najczęściej charakter indywidualny. Dotyczą one, m.in.:

- obecności na zajęciach lekcyjnych zewnętrznego terapeuty behawioralnego,
- wypracowania we współpracy z nauczycielami form postępowania z dzieckiem w sytuacjach kryzysowych oraz przeniesienia ich do środowiska rodzinnego ucznia,
- zmiany oddziału edukacyjnego ucznia,
- wydłużenia godzin pracy świetlicy szkolnej,
- organizacji imprez kulturalno – sportowych.

Podczas wywiadu, rodzice poinformowali, że mają możliwość zgłaszania propozycji dotyczących zasad postępowania w szkole, praw i obowiązków uczniów. Akceptują obowiązujące w szkole normy, w związku z czym nie widzą potrzeby ich modyfikowania. Przyznali jednocześnie, że współpracując z zewnętrznymi specjalistami i instytucjami, udzielającymi im wsparcia w procesie wychowania dziecka, pozyskują dodatkowe, istotne informacje, z którymi mają możliwość dzielić się z pracownikami pedagogicznymi szkoły.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

W szkole rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia. Informacje dotyczące potrzeb rozwojowych pozyskiwane są z analizy orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i dokumentacji medycznej, z wywiadów przeprowadzanych z rodzicami, a także z badań wewnątrzszkolnych, głównie diagnozy funkcjonalnej ucznia. Na bieżąco prowadzone są obserwacje zachowań dziecka i jego postępy w kontekście realizowanych działań dydaktyczno – wychowawczych. Stosowany jest we wszystkich klasach system wzmocnień pozytywnych i jednolite zasady dotyczące procesu kształcenia i wychowania, szczególnie reguła osiągnięcia sukcesu przez każdego ucznia na miarę jego możliwości. Prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego. Praca organizowana w małych zespołach edukacyjnych sprzyja w naturalny sposób podmiotowemu traktowaniu ucznia w trakcie prowadzonego nauczania. Udzielana jest uczniom indywidualna pomoc psychologiczno - pedagogiczna. Zajęcia rewalidacyjne i kompensacyjne, zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia oraz specjalistyczne są organizowane dla wszystkich uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno - pedagogicznej. Są one odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia. Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności wychowanków wynikające z ich sytuacji społecznej. W celu udzielania pomocy socjalnej podejmowana jest współpraca z instytucjami: Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, a także Kołem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Organizowany jest wypoczynek letni we współpracy ze Związkiem Harcerstwa Polskiego. Rozwój dzieci wspomagany jest również poprzez udział w wycieczkach, zawodach sportowych, konkursach o zasięgu klasowym, szkolnym, powiatowym, a nawet szerszym. Działa aktywnie gromada zuchowa i drużyna harcerska. Kształtowane są zainteresowania uczniów poprzez pracę w zorganizowanych kołach jak: plastyczno - techniczne, czytelnicze, ceramiczne, teatralne, muzyczne, sportowe - zajęcia na pływalni, Nordick Walking, badminton. W opinii rodziców wsparcie otrzymywane w szkole najczęściej odpowiada ich potrzebom.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

W szkole rozpoznaje się możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się uczniów oraz ich sytuację społeczną poprzez dokonywanie diagnozy funkcjonalnej każdego ucznia, która stanowi podstawę do tworzenia IPET-u dla wychowanka tej szkoły. Podejmowane działania świadczą o systemowości zarówno ze względu na czas ich trwania jak również formy.

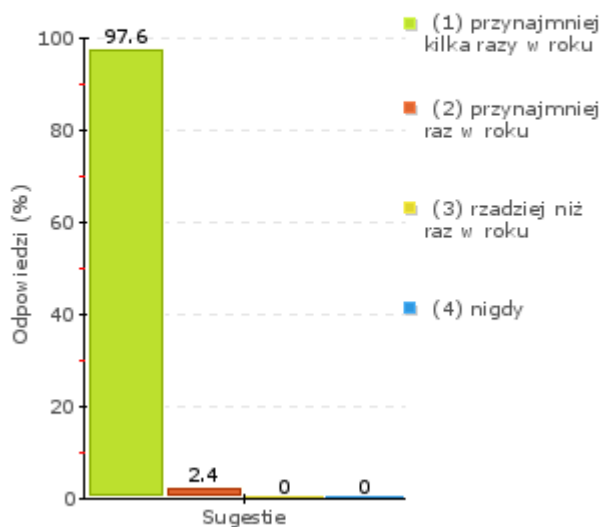
Z informacji uzyskanych od nauczycieli w trakcie wywiadów wynika, iż analizują oni wszystkie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, oraz dokumentację medyczną. W ciągu całego roku szkolnego kadra pedagogiczna prowadzi obserwacje dzieci w szkole zarówno podczas lekcji, przerw jak i innych zajęć: zajęć specjalistycznych, wycieczek, imprez, uroczystości. Podejmowane działania mają charakter systemowy, gdyż w zorganizowany sposób obejmują wszystkich uczniów. Nauczyciele w celu rozpoznania indywidualnych potrzeb oraz sytuacji społecznej przeprowadzają wywiady z rodzicami, z wychowawcami zajmującymi się ich uczniami przebywającymi w Specjalnym Ośrodku Wychowawczym. Określili najważniejsze potrzeby dzieci:

- poczucie bezpieczeństwa i akceptacji, sprawstwa,
- możliwości wyrażania siebie poprzez sztukę, sport, muzykę, plastykę,
- budowania poczucia własnej wartości pomimo ograniczeń (niepełnosprawności),
- komunikowania swoich potrzeb w sposób werbalny i pozawerbalny,
- samodzielności w zakresie samoobsługi w toalecie, podczas jedzenia, higieny,
- zachowań społecznych zgodnych z normami społecznymi w klasie, szkole, środowisku domowym (regulamin, normy społeczne, niwelowanie zachowań negatywnych, wzmacnianie pozytywnych),
- sukcesu,
- relaksu, odpoczynku, inwencji własnej podczas planowania i korzystania z czasu wolnego,
- dostępu do informacji o świecie, potrzeba zdobywania wiedzy, rozwijania zainteresowań,
- uznania oraz przynależności do grup,
- poznawcza.

Rodzice potwierdzili, że prowadzone są przez nauczycieli działania diagnostyczne, przeprowadzane są rozmowy o możliwościach i potrzebach ich dzieci - fakt ten obrazuje Wykres 1j. Podczas wywiadu rodzice uczniów uczęszczających do szkoły potwierdzili, że rozpoznane przez nauczycieli potrzeby są zgodne z ich odczuciami. Dyrektor szkoły poinformował, że dla każdego dziecka w szkole jest sporządzony IPET.

Czy nauczyciele rozmawiają z Panią/Panem o możliwościach i/lub potrzebach Pani/Pana dziecka? AR

Liczebność: 42

Wykres 1j

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.

W szkole są organizowane specjalistyczne formy pomocy i zajęcia dla uczniów adekwatne do rozpoznanych ich potrzeb psychofizycznych i możliwości percepcyjno – motorycznych.

Na podstawie danych zebranych od różnych grup respondentów można stwierdzić, że działania podejmowane przez szkołę w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy są spójne. W trakcie przeprowadzonego wywiadu dyrektor szkoły potwierdził udział 33 uczniów z ogólnej liczby 54 w zajęciach pozalekcyjnych. Uczniowie, którzy nie biorą udziału w zajęciach mają zapewnioną właściwą opiekę i wypoczynek, gdyż powody dla których nie uczestniczą, zdaniem dyrektora szkoły, to stan zdrowia i szczególnie wysoka męczliwość. W ramach wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi podejmowane są różne działania, w szczególności kierująca szkołą wymieniła:

- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- praca w małych zespołach,
- stosowanie systemu wzmocnień pozytywnych,
- stosowanie informacji zwrotnych w kontaktach z rodzicami – prowadzenie zeszytów kontaktów,
- modyfikowanie działań wychowawczych i edukacyjnych zgodnie z potrzebami uczniów,
- organizowanie spotkań z pielęgniarką : grupowych i indywidualnych,
- analiza potrzeb socjalnych uczniów i współpraca z instytucjami świadczącymi taką pomoc,
- organizowanie wypoczynku letniego we współpracy z ZHP,

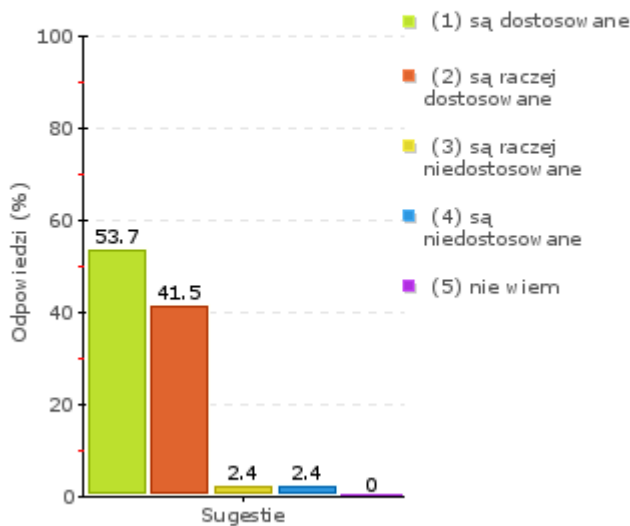
- organizowanie wycieczek,
- organizowanie zawodów sportowych,
- organizowanie kół zainteresowań: plastyczne – techniczne, zajęcia na pływalni, badmintona, Nordic Walking,
- organizowanie konkursów adekwatnie do możliwości uczniów,
- organizowanie zajęć specjalistycznych,
- zamontowanie w szkole windy dla uczniów z problemami motorycznymi.

Nauczyciele podkreślali w swoich wypowiedziach stosowanie muzykoterapii, zajęć relaksacyjnych, dobór treści do możliwości psychofizycznych uczniów, ćwiczenia u nich skupienia i koncentracji, wspieranie ich, a także stosowanie zadań o zróżnicowanym stopniu trudności, stosowanie kart pracy, lub ćwiczeń tak dobranych, by każde dziecko odniosło sukces.

Ankietowani rodzice potwierdzili, że zajęcia pozalekcyjne są dostosowane lub raczej dostosowane do potrzeb ich dzieci. Tylko dwóch z 42 podało, że nie są one dostosowane. Odpowiedzi te widoczne są na Wykresie 1j.

W jakim stopniu zajęcia pozalekcyjne w tej szkole są dostosowane do potrzeb Pani/Pana dziecka? AR

Liczebność: 42

Wykres 1j

W wymaganiu "Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.

Indywidualizacja procesu edukacyjnego podczas obserwowanych w szkole zajęć obejmowała wszystkich uczniów, co w dużej mierze wynika z typu placówki. Prowadzone w tym obszarze działania obejmują wszystkie formy pracy z dzieckiem w tym zajęcia pozalekcyjne.

Z prowadzonych obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele motywują uczniów do angażowania się w proces uczenia się. Przydzielane uczniom zadania dostosowane były poziomem trudności do ich możliwości. W miarę aktualnych potrzeb udzielano pytań pomocniczych, naprowadzających dzieci na prawidłowe rozwiązania. Prowadzone były indywidualne pokazy dostosowane do omawianych treści. W przypadku braku komunikacji werbalnej wprowadzone zostały piktogramy. Stwarzane były warunki do pracy samodzielnej, a uczniowie na wszystkich zajęciach byli zachęceni do aktywnego udziału w zajęciach poprzez różne pochwały, nagrody, czy informacje zwrotne. Stosowane w procesie nauczania środki dydaktyczne były dobrane odpowiednio do realizacji celów zajęć - głównie materiał konkretny pozwalający na poznawanie wielozmysłowe. Zarówno nauczyciele, jak i rodzice zgłaszali podczas wywiadów, że dzieci rozwijają swoje możliwości edukacyjne również w organizowanych przez szkołę wycieczkach, uroczystościach, zajęciach sportowych, konkursach. Dzieci są angażowane do aktywnego w nich udziału zgodnie z indywidualnymi potrzebami i predyspozycjami.

Obszar badania: Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.

Szkoła bierze pod uwagę zróżnicowaną sytuację społeczno - ekonomiczną rodzin swoich uczniów, ich wyznanie, a także stan zdrowia. Nauczyciele podali, że podejmują działania w celu pomocy przezwycięzania trudności dzieci wynikających z ich sytuacji. Rodzice przekazali informację, że są zadowoleni ze sposobu, w jaki ich dzieci są traktowane w szkole.

Rodzice, którzy uczestniczyli w wywiadzie wymienili następujące formy pomocy:

- dzieci z biednych rodzin mają możliwość dofinansowania obiadów i wyprawki,
- dofinansowanie wycieczek, dzięki współpracy ze stowarzyszeniem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci,
- zapewnienie dzieciom innego wyznania zajęć w czasie planowanej realizacji zajęć z religii,
- dostosowanie warunków do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością ruchową - winda,
- dowożenie dzieci do szkoły przez przewoźników,
- możliwość korzystania ze świetlicy,
- organizowanie różnego rodzaju uroczystości, w których biorą udział wszystkie dzieci, bez względu na rodzaj niepełnosprawności.

Nauczyciele podkreślali znaczenie, jakie przywiązują do organizowania współpracy z rodzicami. W wywiadach wymienili również formy prowadzonych działań w zakresie przezwycięzania trudności swoich uczniów

i wspomaganie ich rozwoju:

- współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Wychowawczym,
- prowadzenie rozmów z wychowawcami, dążenie do ujednoczenia działań z ośrodkiem, w którym przebywa część uczniów,
- uczestniczenie w projektach wyrównujących szanse, np. *Łbiska- moja przystań* (projekt realizowany ze środków unijnych, były organizowane zajęcia dodatkowe, tematyczne, kółko plastyczne, ogrodnicze, kulinarne),
- zachęcanie do udziału w Olimpiadach Specjalnych, kołach zainteresowań,
- organizowanie wewnątrzszkolnego turnieju badmintonu z udziałem gości zewnętrznych, polskich olimpijczyków,
- właściwe wykorzystanie środków z rządowego programu *Wyprawka szkolna* na zakup materiałów i środków dydaktycznych dostosowanych do możliwości i aktualnego rozwoju ucznia,
- dofinansowanie ze środków Towarzystwa Przyjaciół Dzieci działającego przy Zespole Szkół Specjalnych w Pęcherach - Łbiskach,
- pomaganie w uzyskaniu pomocy materialnej, w tym finansowej na dożywianie uczniów, zasiłki i świadczenia socjalne (współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej), dofinansowanie wycieczki letniej,
- stosowanie zasad niezmiennych,
- uczenie norm życia społecznego,
- konsultacje z opiekunem rodziny,
- wykorzystywanie projektów pomocowych w celu dofinansowania, doposażania wybranych uczniów,
- tworzenie przyjaznej, bezpiecznej atmosfery,
- angażowanie w inicjatywy na terenie szkoły typu: badminton, konkursy, harcerstwo.

Ponadto nauczyciele potwierdzili, że uczniowie mogą uzyskać pomoc zawsze gdy zasygnalizują taką potrzebę.

Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.

Dla zdecydowanej większości rodziców otrzymywane w szkole wsparcie odpowiada ich oczekiwaniom.

Podczas wywiadu wszyscy rodzice i opiekunowie wyrażali pochlebne opinie o placówce i wsparciu, które otrzymują. Nie wszyscy rodzice są w pełni przekonani, o uzyskaniu odpowiedniego wsparcia - jeden spośród 42 ankietowanych rodziców podał: *zdarzało się, że pomimo potrzeby nie otrzymaliśmy wsparcia*, napisał również, że *wychowawca tylko od czasu do czasu służy mi radą i wsparciem*. Pozostali badani wskazali, że nauczyciele uczący ich dzieci zawsze w razie potrzeby służą im pomocą. Ze względu na zbyt trudny charakter pytań dla uczniów uczęszczających do Szkoły Podstawowej Specjalnej, ich opinie były zbierane pośrednio przez obserwacje zachowań w codziennych sytuacjach. Potwierdziły one dobre samopoczucie dzieci na terenie szkoły, jak również skuteczność wsparcia w sytuacjach trudnych.

Raport sporządzili

- Artur Domżański
- Krystyna Korneta

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

04.11.2016